

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมการวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (mixed method) ในเรื่องผลการจัดการเรียนรู้ด้วยสถานการณ์จำลองทางนิติวิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากการดำเนินการวิจัยและวิเคราะห์ผลการวิจัยที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ทำให้ผู้วิจัยสามารถนำเสนอบทสรุปข้อมูลการวิจัยโดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
4. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ด้วยใช้สถานการณ์จำลองทางนิติวิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามประเด็นของกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการคิดวิเคราะห์จากการเรียนรู้ด้วยสถานการณ์จำลองทางนิติวิทยาศาสตร์ เรื่องเทคโนโลยีทางดีเอ็นเอ

1.1 การเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์เรื่องเทคโนโลยีทางดีเอ็นเอของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยสถานการณ์จำลองทางนิติวิทยาศาสตร์ พบว่านักเรียนมีระดับคะแนนการคิดวิเคราะห์แยกเป็นแต่ละด้าน คือ การวิเคราะห์ด้านหลักการ การวิเคราะห์ด้านความสำคัญ การวิเคราะห์ด้านความสัมพันธ์ หลังเรียนทั้ง 3 ด้านสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน นักเรียนมีระดับคะแนนการคิดวิเคราะห์ภาพรวมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเรื่องเทคโนโลยีทางดีเอ็นเออย่างมีนัยสำคัญ เมื่อพิจารณาการให้เหตุผลในการตอบคำถามแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่องเทคโนโลยีทางดีเอ็นเอ ก่อนเรียนที่นักเรียนไม่สามารถให้เหตุผลในการตอบคำถามได้ เมื่อเรียนจบแล้วกลับมาทำแบบทดสอบหลังเรียนปรากฏว่านักเรียนสามารถให้เหตุผลในการเลือกคำตอบที่ถูกต้องได้ ส่งผลให้มีคะแนนหลังเรียนสูงขึ้น

1.2 ระดับการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนขณะทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสถานการณ์จำลองทางนิติวิทยาศาสตร์ ซึ่งนักเรียนต้องทำกิจกรรมแบบสถานการณ์จำลองที่ต้องใช้ความรู้เรื่องเทคโนโลยีมาคลี่คลายคดีเพื่อหาตัวคนร้าย ในการเรียนทั้ง 5 แผนการเรียนรู้มีระดับคะแนนเฉลี่ยของทุกคนอยู่ในระดับสูงมาก รวมถึงรูปแบบกิจกรรมสถานการณ์จำลองทางนิติวิทยาศาสตร์เป็นลักษณะภารกิจที่หากนักเรียนไม่มีการคิดวิเคราะห์จะไม่สามารถดำเนินกิจกรรมผ่านไปได้ และมีการเก็บข้อมูลการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนขณะดำเนินกิจกรรมจากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์ ผลงานของนักเรียน การสังเกตแบบมีส่วนร่วม ผลงานนักเรียนนำมาวิเคราะห์เนื้อหาแยกสรุปการคิดวิเคราะห์ 3 ด้าน ดังนี้

1.2.1 การวิเคราะห์ด้านหลักการ พบว่านักเรียนสามารถวิเคราะห์หลักการทำงานของเอนไซม์ดีดีดีเฉพาะ โดยนักเรียนเลือกชนิดของเอนไซม์ดีดีดีเฉพาะและตัดในตำแหน่งที่ถูกต้อง การทำลายพิมพ์ดีเอ็นเอนักเรียนเรียงลำดับขนาดของท่อนดีเอ็นเอตามลำดับได้ กิจกรรมเรื่องยีนบำบัดนักเรียนวิเคราะห์หลักการทำงานของหลักการตรวจห่มูเล็ด หลักการของโครมาโทกราฟีจากการทำกิจกรรมในสถานการณ์จำลองทางนิติวิทยาศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง

1.2.2 การวิเคราะห์ด้านความสำคัญ พบว่านักเรียนสามารถจำแนก แยกแยะเปรียบเทียบความเหมือนความแตกต่างของสิ่งต่างๆ ในสถานการณ์จำลองได้ว่าสิ่งไหนสำคัญหรือมีบทบาทมากที่สุด

1.2.3 การวิเคราะห์ด้านความสัมพันธ์ นักเรียนสามารถเขียนหรือให้เหตุผลในการทำกิจกรรมที่ผู้วิจัยตั้งประเด็นคำถามได้ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างเทคโนโลยีทางดีเอ็นเอกับชีวิตประจำวันได้ ในคดีฆาตกรรมครูวิภาณักเรียนได้ใช้ความรู้ทางดีเอ็นเอในการคลี่คลายคดีได้โดยเชื่อมโยงความเกี่ยวข้องกันของพยานวัตถุกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้

2. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนเรียนรู้ด้วยสถานการณ์จำลองทางนิติวิทยาศาสตร์ เรื่องเทคโนโลยีทางดีเอ็นเอ

เป็นความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้ด้วยสถานการณ์จำลองทางนิติวิทยาศาสตร์ ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียนว่ามีความรู้สึกพึงพอใจอย่างไร จากการสัมภาษณ์นักเรียน การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และแบบบันทึกการเรียนรู้อของนักเรียน พบว่า

2.1 ก่อนเรียน นักเรียนมีความรู้สึกเฉยๆ บางส่วนไม่เข้าใจว่านิติวิทยาศาสตร์ คืออะไร มีความคิดว่าเรื่องที่จะเรียนเรื่องเทคโนโลยีทางดีเอ็นเอเป็นอะไรที่ยากต่อความเข้าใจ มีความรู้สึกว่าเป็นเรื่องที่ห่างไกลตัวเอง และคิดว่าคงเรียนไม่รู้เรื่อง

2.2 ระหว่างเรียน นักเรียนมีความรู้สึกทำทนายและสนุกสนานกับกิจกรรมที่ครู จัดขึ้น นักเรียนมีความอยากรู้หาความจริงว่าใครคือคนร้าย ขอการได้รับบทบาทเป็นเจ้าหน้าที่สืบสวนในการพิสูจน์หาตัวคนร้ายโดยใช้ความรู้เรื่องเทคโนโลยีทางดีเอ็นเอ มาคลี่คลายคดี สังเกตได้จากนักเรียนจะเข้ามาเรียนเร็วกว่าปกติเมื่อเทียบกับการสอนปกติที่ผ่านมา ระหว่างที่จัดการเรียนรู้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม ไม่พบว่ามึนนักเรียนแอบหลับหรือนำงานของวิชาอื่นขึ้นมาทำในคาบซึ่งปกตินักเรียนจะแอบมาทำเสมอ

2.3 หลังเรียน จากการสัมภาษณ์นักเรียน 5 คน พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจประทับใจต่อการเรียนด้วยสถานการณ์จำลองทางนิติวิทยาศาสตร์ที่มีกิจกรรมเป็นคดีฆาตกรรมที่ให้นักเรียนได้สืบสวนหาตัวคนร้ายในรูปแบบต่างๆ มาก นักเรียนรู้สึกว่าเทคโนโลยีทางดีเอ็นเอ เป็นสิ่งที่ใกล้ตัวโดยเฉพาะเรื่องนิติวิทยาศาสตร์ อีกทั้งนักเรียนกลุ่มตัวอย่างได้พูดคุยเล่าประสบการณ์การเรียนให้กับกลุ่มเพื่อนนักเรียนห้องอื่นฟัง และนักเรียนห้องอื่นสนใจอยากเรียนเหมือนกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ด้วยสถานการณ์จำลองทางนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปราย ได้ดังนี้

1. ผลการคิดวิเคราะห์จากการเรียนรู้ด้วยสถานการณ์จำลองทางนิติวิทยาศาสตร์ เรื่องเทคโนโลยีทางดีเอ็นเอ

นักเรียนมีระดับคะแนนการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเรื่องเทคโนโลยีทางดีเอ็นเอ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจมีเหตุผล ดังนี้

1.1 แบบทดสอบการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียนนั้นแม้เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก แต่นักเรียนจะต้องให้เหตุผลในการเลือกคำตอบด้วยจึงจะได้คะแนน เพื่อวิเคราะห์เหตุผลในการตอบว่านักเรียนเข้าใจหลักการ ความสำคัญและความสัมพันธ์ของเทคโนโลยีทางดีเอ็นเอหรือไม่ ซึ่งก่อนเรียนนักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถให้เหตุผลได้ แม้จะเลือกตัวเลือกที่ถูกต้องวิเคราะห์ได้ว่าข้อที่เลือกถูกนั้นนักเรียนอาจเลือกแบบเดาสุ่มหรือนักเรียนทราบแต่ไม่สามารถให้เหตุผลได้ ทำให้คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนต่ำกว่าครึ่งของคะแนนทั้งหมด แต่เมื่อนักเรียนได้เรียนรู้สถานการณ์จำลองทางนิติวิทยาศาสตร์เป็นกิจกรรมคดีฆาตกรรม ให้นักเรียนต้องใช้การคิดวิเคราะห์ในการคลี่คลายคดี เป็นสถานการณ์ยั่วให้ผู้เรียนต้องใช้ความคิดเป็นอย่างมากเพราะ

นักเรียนต้องให้เหตุผลในการเลือกพยานวัตถุ การหาความเชื่อมโยงสัมพันธ์ของพยานวัตถุกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การสืบหาตัวคนร้าย ระบุตัวผู้ตาย จากการการนำพยานวัตถุไปตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ การเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองนี้เป็นการให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียนในการตัดสินใจ การแก้ปัญหา การวางแผน การควบคุมสถานการณ์ การทำงานเป็นกลุ่มๆ ซึ่งเหล่านี้ต้องอาศัยกระบวนการวิเคราะห์สังเคราะห์และประเมินความรู้ต่างๆ ที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว เกิดพฤติกรรมด้านความรู้ความคิดในระดับสูงๆ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2545) เมื่อนักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนจึงเริ่มคุ้นเคยในการต้องอธิบายเหตุผลในการเลือกคำตอบ ซึ่งมีรูปแบบการเรียนรู้ที่เป็นลักษณะสถานการณ์จำลองที่ให้นักเรียนต้องปฏิบัติกิจกรรมให้สำเร็จพร้อมต้องแสดงเหตุผลในการทำกิจกรรม อาจเป็นไปได้ว่าทำให้นักเรียนเกิดความคุ้นเคยในการให้เหตุผล ดังนั้นคะแนนหลังเรียนจึงสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงถึงการที่นักเรียนได้รู้จักใช้การคิดวิเคราะห์นั่นเอง

1.2 การคิดวิเคราะห์จากการเรียนรู้ด้วยใช้สถานการณ์จำลองทางนิติวิทยาศาสตร์ของนักเรียน มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

1.2.1 การให้นักเรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ต้องอาศัยเวลานาน เนื่องจากนักเรียนไม่คุ้นเคยกับการเรียนการสอนที่ต้องอาศัยการคิด จึงใช้เวลานานกว่าที่กำหนดในแผนการสอน โดยเฉพาะในแผนการสอนที่ 1 และ 2 ซึ่งเป็นแผนต้นๆ ส่วนในแผนการจัดการเรียนรู้ต่อมา นักเรียนใช้เวลาในการคิดวิเคราะห์น้อยลงกว่าเดิม วิเคราะห์จากการส่งชิ้นงาน ใบงาน ในเวลาที่กำหนด รวมถึงการสัมภาษณ์นักเรียน เมื่อประเมินคะแนนแล้วอยู่ในระดับการคิดวิเคราะห์สูงมากนั้นอาจจะแสดงว่านักเรียนเริ่มมีพัฒนาการคิดที่เร็วขึ้นและเป็นระบบมากขึ้น จึงสามารถเข้าใจกิจกรรมต่างๆ ได้เร็วขึ้น

1.2.2 ก่อนให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมคดีฆาตกรรมครูวิภา ผู้วิจัยได้เชิญเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนสอบสวน มาเป็นวิทยากรให้ความรู้เรื่องคดีฆาตกรรมต่างๆ ที่ต้องใช้การวิเคราะห์พยานวัตถุต่างๆ ตลอดจนลายนิ้วมือแฝง ดีเอ็นเอในการพิสูจน์หาตัวคนร้าย เมื่อให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตอนตรวจที่เกิดเหตุ นักเรียนสามารถเชื่อมโยงพยานวัตถุในที่เกิดเหตุกับเหตุการณ์ได้ เช่น เวลาเกิดเหตุ วิเคราะห์จากนาฬิกาปลุกที่ถ่านกระเด็นหลุดออกมา การแยกพยานวัตถุที่น่าจะเป็นของคนร้ายและผู้ตายได้ เป็นการคิดแบบมีเหตุผลหาความสัมพันธ์กัน

1.2.3 การจัดกิจกรรมโดยใช้สถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนเกิดการคิดวิเคราะห์หรือพฤติกรรมอื่นๆ ตามที่ต้องการได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสิริยากร สิริอำไพพงษ์ (2547) ที่ศึกษาผลการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาของ

พนักงานผู้ช่วยดูแลผู้ป่วยโรงเรียนฝึกพนักงานโรงพยาบาลกล้วยน้ำไท พบว่าการใช้สถานการณ์จำลองกับพนักงานผู้ช่วยดูแลผู้ป่วยในกลุ่มทดลองมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาสูงกว่าก่อนได้รับการใช้สถานการณ์จำลองและภายหลังการทดลองพนักงานผู้ช่วยดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีความสามารถคิดแก้ปัญหาสูงกว่าพนักงานผู้ช่วยดูแลผู้ป่วยที่ทำกิจกรรมตามปกติ และ บุรีรัตน์ จินดาศรี (2552) ได้ศึกษาการใช้สถานการณ์จำลองพบว่านักเรียนมีทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนภาษาไทยสูงกว่าก่อนเรียน ส่วนชัชนันท์ ลีระเต็มพงษ์ (2548) ศึกษาพัฒนารูปแบบการสอนแบบสถานการณ์จำลองในวิชาสืบสวนของโรงเรียนนายร้อยตำรวจผลการทดลองพบว่าผู้เรียนสามารถประยุกต์การเรียนรู้ทฤษฎีเข้ากับสถานการณ์จำลองได้ในระดับที่ดีถึงดีมาก

2. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนเรียนรู้ด้วยสถานการณ์จำลองทางนิติวิทยาศาสตร์ เรื่องเทคโนโลยีทางดีเอ็นเอ

กิจกรรมนิติวิทยาศาสตร์มีผลต่อความพึงพอใจของนักเรียนคือ นักเรียนมีความพึงพอใจและสนุกสนานต่อการเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองทางนิติวิทยาศาสตร์มาก (ดูจากบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนและการสัมภาษณ์นักเรียน) ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับ Hyun-Jung Choi, Minsu Ko and Jung Hoon Ahn (2008) ประเทศเกาหลีใต้ ได้ศึกษาลายพิมพ์ดีเอ็นเอโดยใช้ PCR เป็นกิจกรรมปฏิบัตินิติวิทยาศาสตร์ สืบหาตัวคนร้ายโดยใช้ตัวอย่างผู้ต้องสงสัยเทียบกับวัตถุพยานดีเอ็นเอที่ตกในที่เกิดเหตุ โดยทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายพบว่ากิจกรรมนี้นักเรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียนรู้อย่างมาก และงานวิจัยของพัชรพล เถาธรรมพิทักษ์ (2552) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมนิติวิทยาศาสตร์มาพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน พบว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับดีมาก ตลอดจนได้ใช้ความคิดในด้านกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ มีความพึงพอใจต่อการเรียนกิจกรรมนิติวิทยาศาสตร์ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การสอนโดยจัดการเรียนรู้ด้วยใช้สถานการณ์จำลองแบบนี้ ผู้สอนจะต้องเตรียมอุปกรณ์และสถานที่ให้พร้อม เพราะต้องเตรียมสถานที่เกิดเหตุมาตรฐานแบบเหตุการณ์จริง ผู้วิจัยได้คัดเลือกบ้านพักครู 1 หลังที่มีลักษณะที่สอดคล้องกับเรื่องราวที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นคือเป็นบ้านพักครูที่มีครูอยู่คนเดียว มีชานหลังบ้านที่ผู้ร้ายสามารถปีนขึ้นมารถเข้าไปได้ และมีบ้านพักครูที่อยู่ใกล้กันหลังเดียว ด้านหลังเป็นป่าละเมาะ ค่อนข้างเปลี่ยว ไม่มีคนพลุกพล่าน มีบรรยากาศ

ที่สอดคล้องกับเหตุการณ์ได้ ผู้วิจัยได้ขออนุญาตครูเจ้าของบ้านพร้อมเก็บสิ่งของมีค่าเก็บไว้ในห้องนอน ส่วนห้องที่เกิดเหตุจะเป็นห้องโถงด้านนอก พร้อมจัดเตรียมที่นอน โต๊ะเครื่องแป้ง มีการวางพยานวัตถุต่างๆ ในที่เกิดเหตุโดยวางป้ายสามเหลี่ยมบอกหมายเลขกำกับไว้ ให้นักเรียนกลุ่มอาสาสมัครเป็นผู้เตรียมสถานที่ตามในคู่มือที่ผู้วิจัยกำหนดก่อนล่วงหน้า 1 วัน ซึ่งหากจะนำไปใช้ในการสอนในโรงเรียนอื่น ควรพิจารณาความเหมาะสมของสถานที่ ควรหาบ้านพักครูที่ว่างหรือห้องเช่านอกโรงเรียนที่ไม่ไกลจากโรงเรียนนัก ในการที่นักเรียนสะดวกในการเดินทาง อีกทั้งทำให้นักเรียนรู้สึกตื่นเต้นที่ได้ออกเรียนรู้นอกโรงเรียน แต่ครูที่จะนำไปใช้ควรปรับเรื่องราวและสถานที่ตามบริบทของโรงเรียนตนเอง แต่ในเตรียมการทดลองพยานวัตถุ ต้องใช้เวลา งบประมาณพอสมควร รวมถึงต้องอธิบายบทบาทของนักเรียน ขั้นตอนในการทำกิจกรรมให้ชัดเจนก่อนที่จะดำเนินกิจกรรม

1.2 ผู้สอนควรขอความอนุเคราะห์ตำรวจฝ่ายสืบสวนสอบสวนในท้องที่เป็นวิทยากรให้ความรู้และสาธิตการหาลายนิ้วมือแฝง พร้อมเล่าประสบการณ์ทำงานคดีต่างๆ ที่ใช้ดีเอ็นเอในการคลี่คลายคดีได้อย่างไร เพื่อนักเรียนจะได้เรียนรู้จากผู้ที่ปฏิบัติงานจริง รวมถึงรู้ขั้นตอนในการตรวจที่เกิดเหตุ การวิเคราะห์พยานวัตถุต่างๆ ด้วย

1.3 การตรวจหมู่เลือดต้องประสานขอเจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์มาเป็นผู้เจาะเลือดและควบคุมดูแลการตรวจหมู่เลือดของนักเรียน เพราะมีข้อกฎหมายบังคับเรื่องความปลอดภัย

1.4 ผู้สอนต้องสอนเนื้อหาและให้นักเรียนทำกิจกรรมจากสถานการณ์ที่ไม่ซับซ้อนก่อน เพื่อให้นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ได้ แล้วค่อยเพิ่มความซับซ้อนขึ้นในกิจกรรมต่อไป

1.5 ผู้สอนควรนำรูปแบบสถานการณ์จำลองคดีฆาตกรรมนี้ไปประยุกต์เพื่อบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้

1.6 การใช้บ้านเป็นสถานที่เกิดเหตุ ทำให้นักเรียนตื่นเต้นและสนุกสนาน (ดูจากบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน) เพราะสถานที่เหมือนเกิดเหตุการณ์จริง แต่มีข้อจำกัดคือ ในบ้านจะมีข้าวของเครื่องใช้ของเจ้าของบ้านจริง ซึ่งอาจทำให้นักเรียนสับสนกับพยานวัตถุที่ผู้สอนวางไว้ ผู้วิจัยแก้ปัญหาโดยใช้ป้ายสามเหลี่ยมบอกหมายเลขตามจุดที่มีพยานวัตถุ หากครูผู้สอนจะนำรูปแบบกิจกรรมนี้ไปใช้อาจประยุกต์โดยใช้ห้องวิทยาศาสตร์ หรือห้องเรียนโดยเลือกมุมห้องเป็นห้องที่เกิดเหตุแทน หรือบ้านเช่าที่อยู่ไม่ห่างจากโรงเรียนมากนักแต่ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับเรื่องที่สร้างขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การเรียนรู้ด้วยสถานการณ์จำลองนี้เหมาะกับวัยของนักเรียนที่เป็นระดับชั้นมัธยมศึกษา หากต้องการนำไปใช้ในระดับประถมศึกษาควรเป็นคดีสิ่งของหาย เพราะถ้าเป็นคดีฆาตกรรมอาจดูรุนแรงเกินไปสำหรับเด็ก

2.2 ควรทำวิจัยในสาขาด้านวิชาเคมี ฟิสิกส์ โดยปรับรูปแบบกิจกรรมที่ต้องใช้ความรู้เรื่องสารเคมี หรือ ทางการกายภาพในการใช้พิสูจน์หาคนร้ายหรือใช้เชื่อมโยงกับเหตุการณ์

2.3 อาจใช้วิธีการสอนรูปแบบอื่นมาผนวกกับกิจกรรมนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบกับการสอนด้วยสถานการณ์จำลองว่าให้ผลการคิดวิเคราะห์แตกต่างกันอย่างไร

2.4 ควรนำไปวิจัยกับนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนที่แตกต่างกันแล้วเปรียบเทียบกับให้ผลการคิดวิเคราะห์ต่างกันอย่างไร

2.5 อาจทำวิจัยเป็นแบบเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาข้อมูลเชิงลึกในการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน